

Zapomenutý kraj za horami

PROVINCIE TRÁS-OS-MONTES E ALTO DOURO V SEVERNÍM PORTUGALSKU

Většina turistů, kteří se vydají do Portugalska, míří na populární jižní pobřeží Algarve. Sever země je výletníky trochu opomíjen, což je dobrá zpráva pro všechny, kteří nechtějí dovolenou trávit mezi zájezdními autobusy. Severní Portugalsko totiž rozhodně stojí za delší cestu.

FOTO: MAREK VOBOŘA

Provincii Trás-os-montes e Alto Douro v severovýchodním cípu země provázejí romantické legendy, ve kterých figurují vlci a středověké vesnice obydlené uzavřenými drsnými horaly. Dnes to už sice nelze brát všechno úplně doslova, ale i tak na vás dýchne hluboká historie. Sever Portugalska je jedním z nejizolovanějších míst západní Evropy.

Jméno Trás-os-montes znamená doslova „za horami“, čímž jsou míněna hlavně pohoří Marão a Gerez. Nejedná se o žádné velehory, nejvyšší vrcholy dosahují výšky okolo 1500 metrů a náhorní planiny se pohybují zhruba do jednoho tisíce. Kopcovitá krajina je rozervána hlubokými údolními a řekami, což spolu s teplým podnebím a různou nadmořskou výškou vytváří neuvěřitelně rozmanité scenerie. Ve vyšších polohách rostou zakrslé

keře, střídají je borovicové háje a listnaté lesy, nížiny připomínají zelené oázy, kde se pěstuje víno, olivy, žito nebo kukuřice.

Když mladí odcházejí

Kraj je řídce osídlen a malé vesničky se krčí v údolích a na svazích. Mezi kamennými domy se klikatí strmé a úzké dlážděné uličky, často narazíte na krásné ukázky románské architektury (z nejznámějších například Domus municipalis v Bragança) i pozůstatky římského vlivu (například dodnes používaný most ve městě Chavez, postavený za císaře Traiana v roce 98 po Kristu). V izolovaných vesnicích stále přežívají tradice a rituály, v nichž se mísí křesťanství s dávnějšími pohanskými vlivy. Existuje tu i unikátní místní dialekt Mirandês, stojící na pomezí mezi portugalštinou a španělštinou a s vlivy

dávné leónštiny. V roce 1998 jej portugalský parlament prohlásil za další oficiální jazyk pro lokální záležitosti.

Severní venkov na vás působí dojmem, že tam žijí pouze staří lidé, a mnoho domů je skutečně opuštěných. Stejně jako jinde, i v Portugalsku se mladá generace stěhuje do větších měst nebo přímo za hranice – jen ve Francii čítá portugalská emigrace okolo jednoho milionu lidí. I to dodává oblasti její autentickou atmosféru.

Portugalsko každoročně sužují lesní požáry (stačí se pozorně podívat na satelitní fotografie na maps.google.com a naleznete tam minimálně jeden v plné síle) a v některých oblastech je nemalý počet kopců více či méně ohořelý. Skalnaté vrchy, porostlé částečně zčernalými keři, tak dostávají velmi netypický a dramatický vzhled. Jen pozor, vy-